

Нашыя аўтары

Быкаў Васіль — народны пісьменнік Беларусі. Празаік, публіцыст. Лаўрэат шматлікіх дзяржаўных і міжнародных літаратурных прэмій. Аўтар кніг «Жураўліны крык», «Трэцяя ракета», «Альпійская балада», «Воўчая зграя», «Пайсці і не вярнуцца», «Знак бяды», «Кар’ер», «Сьцяна», «Пахаджане», «Доўгая дарога дадому» і інш. Нарадзіўся ў 1924 годзе ў в. Бычкі на Ушаччыне. Памёр у 2003 годзе.

Васілеўскі Пётр — публіцыст, мастацтвазнаўца. Аўтар шматлікіх артыкулаў па гісторыі Беларусі і беларускага мастацтва, якія друкаваліся ў зборніках і альманахах. Нарадзіўся ў 1954 годзе ў Менску. Жыве ў Менску.

Васючэнка Пятро — празаік, драматург, літаратуразнаўца. Кандыдат філалагічных навук. Аўтар кніг «Драматургія і час», «Белы мурашнік», «Прыгоды аднага губашлёпа», «Драматургічная спадчына Янкі Купалы: Вопыт сучаснага прачытання» і інш. Нарадзіўся ў 1959 годзе ў Полацку. Жыве ў Менску.

Геніуш Ларыса — паэт, празаік. Аўтар кніг «Ад родных ніў» (1942 г.), «Невадам з Нёмана» (1967 г.), «На чабары настоена» (1982 г.), «Споведзь» (1993 г.) і інш. З 1949 па 1956 год — адбывала «пакараньне» на Поўначы (Інта і Абэзь Комі АССР). Выйшаўшы на волю, жыла ў Зэльве, на радзіме мужа, не прыняўшы савецкага падданства да самай съмерці. Нарадзілася ў 1910 годзе ў маёнтку Жлобаўцы на Гарадзеншчыне. Памерла ў 1983 г.

Грыль Франц Салес — супрацоўнік Інстытута імія Гётэ Інтэрнацыёнас (Культурны цэнтр Федэратыўной Рэспублікі Германія). Ён і ягоная жонка Крысын Грыль любяць і калекцыянуюць творы мастацтва, валодаюць графікай сусветна вядомых мастакоў С. Далі, М. Шагала, П. Пікаса, А. Маціса, В. Фостэл, а таксама творамі беларускіх мастакоў — найперш прадстаўнікоў рэалістычнага наکірунку... Нарадзіўся ў 1939 годзе ў

Васэрбургу на Іне (Германія). Цяпер жыве ў Менску.

Гумянюк Юры — паэт, празаік, публіцыст. Аўтар кніг «Водар цела», «Твар Тутанхамона», «Вуліца тыгровых архідэяў» і інш. Нарадзіўся ў 1969 годзе ў Гарадні. Жыве ў Гарадні.

Голубеў Дзяніс — паэт. Студэнт Гарадзенскага каледжу мастацтваў. Нарадзіўся ў 1982 годзе на Гомельшчыне. Жыве ў Гарадні.

Зуёнак Васіль — паэт, перакладчык, літаратуразнаўца, крытык. Кадыдат філалагічных навук. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі імя Янкі Купалы (1982 г.). Аўтар кніг паэзіі «Вясёлы калаўрот», «Крэсіва», «Крутаяр», «Нача», «Вызначэнне», «Лета трывожных дажджоў» і інш. Нарадзіўся ў 1935 годзе ў в. Мачулішча на Меншчыне. Жыве ў Менску.

Івашчанка Анатоль — празаік, паэт. Творы друкаваліся ў «Нашай ніве». Нарадзіўся ў 1982 годзе ў Менску. Жыве ў Менску.

Казыко Віктар — празаік, публіцыст, кінасцэнтарыст. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1982 г.). Аўтар кніг прозы «Добры дзень і бывай», «Суд у Слабадзе», «Высакосны год», «Цвіце на Палессі груша», «Выратуй і памілуй нас, чорны бусел», «Неруш» і інш. Нарадзіўся ў 1940 годзе ў г. Калінкавічы на Гомельшчыне. Жыве ў Менску.

Калацкая Вольга — перакладчыца. Перакладае прозу з ангельскай мовы. Нарадзілася ў 1971 г. у Менску. Жыве ў Менску.

Касцючэнка Васіль — мастак. Творы знаходзяцца ў Нацыянальным мастацкім музеі, у фондах Саюза мастакоў Беларусі, у Музее сучаснага мастацтва (Менск), у прыватных калекцыях Расіі, Германіі, Швецыі, Італіі, Польшчы, Францыі. Нарадзіўся ў 1953 годзе ў в. Васільёўка на Гомельшчыне. Жыве ў Менску.

Кебіч Людміла — паэтка. Аўтар кніг «Па музычных законах», «Зялёная рутвіца», «На беразе белай ракі». Нарадзілася ў 1951 годзе ў п. Краснаельскі на Гарадзеншчыне. Жыве ў Гародні.

Курчанкова Хрысьціна — празаік. Студэнтка факультету журналістыкі Белдзяржуніверсітэту. Нарадзілася ў 1979 годзе ў Менску. Жыве ў Менску.

Коларж Ян — чэшскі паэт. Аўтар зборнікаў «Печань Прамэтэя», «Ціхавершы», «Відавочная паззія», «Новы Эпіктэт», «Інструкцыя да ўжывання» і інш. Нарадзіўся ў 1914 годзе ў Процівіне. Памёр у 2002 годзе ў Празе.

Латышонак Алег — гісторык, літаратуразнаўца, грамадска-палітычны дзеяч. Доктар гістарычных навук. Аўтар шматлікіх публікацыяў у польскім і беларускім друку. Нарадзіўся ў 1957 годзе ў г. Эльбланг (Польшча). Жыве ў Беластоку.

Лорэнс Дэвід Херберт — англійскі празаік. Аўтар раманаў «Белы паўлін», «Сыны і палюбоўнікі», «Вяёлка», «Палюбоўнік лэдзі Чатэрлі» і інш. Нарадзіўся ў 1885 годзе. Памёр у 1930 годзе.

Мартысевіч Марыя — перакладчыца, эсэістка. Студэнтка філфаку БДУ. Перакладае з чэшскай, ангельскай, расейскай і украінскай моваў. Нарадзілася ў 1982 годзе ў Менску. Жыве ў Менску.

Мінкін Алег — паэт, празаік, драматург, перакладчык. Аўтар кніг «Сурма», «Расколіна» і інш. Нарадзіўся ў 1952 годзе ў в. Чарняўка на Хоцімшчыне. Жыве ў Вільні.

Рублеўская Людміла — паэт, празаік, крытык, драматург, нарэсіст. Аўтар кніг паэзіі «Крокі па старых лесвіцах», «Адукацыя», «Замак месячнага сяйва», прозы «Міфы горада Б'», «Сэрца мармуровага анёла» і інш. Нарадзілася ў 1965 годзе ў Менску. Жыве ў Менску.

Сіпакоў Янка — паэт, празаік, перакладчык, публіцыст. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі імя Янкі Купалы (1976 г.). Аўтар кніг «Сонечны дождж» (1960 г.), «Лірычны вырай», «Дзень», «Па зялёную маланку», «Веча славянскіх балад», «Жанчына сярод мужчын», «Спадзяванне на

радасць», «Пяць струн», «Журба ў стылі рэтра» і інш. Нарадзіўся ў 1936 годзе ў в. Зубрэвічы на Віцебшчыне. Жыве ў Менску.

Сітніца Рыгор — мастак, паэт, публіцыст. Акадэмік Беларускай акадэміі мастацтваў. Творы знаходзяцца ў музеях Беларусі, Польшчы, Грэцыі, у прыватных зборах Беларусі, Летувы, Польшчы, Германіі, Галандыі, Ізраілю, Вялікабрытаніі, Грэцыі. Нарадзіўся ў 1958 годзе ў в. Курыцічы на Петрыкаўшчыне. Жыве ў Менску.

Сіўко Франц — празаік, публіцыст. Аўтар кніг «З чым прыйдеш...», «Удог», «Ягня ахвярнае» і інш. Нарадзіўся ў 1953 годзе ў в. Вята на Мёршчыне. Жыве ў Віцебску.

Сіўчыкава Алеся — студэнтка ад-дзялення псіхалогіі філософскага факультэту Белдзяржуніверсітэту і I аддзялення журналистыкі Беларускага калегіуму. Аўтар публікацыяў у «Бярозцы», «ЛіМе», «Мастацкай адукацыі і культуры». Нарадзілася ў Менску ў 1985 годзе. Жыве ў Менску.

Скобла Міхась — паэт, парадыст, перакладчык, эсэіст. Лаўрэат літаратурнай прэміі імя Алеся Адамовіча (2000 г.). Аўтар паэтычных кніг «Вечны Зыніч», «Вочы Савы», «Нашэсьце Поўні», кнігі гістарычных нарысаў «Дзярэчынскі дыярынош» і інш. Нарадзіўся ў 1966 годзе ў в. Паляжын на Зэльвеншчыне. Жыве ў Менску.

Сыцебурака Усевалад — празаік, паэт. Асыпірант БДТУ. Вершы друкаваліся ў «Нашай ніве». Нарадзіўся ў 1981 годзе ў Жлобіне. Жыве ў Менску.

Шніп Віктар — паэт, перакладчык. Лаўрэат прэміі імя Маякоўскага (1987 г.). Аўтар кніг паэзіі «Гронка святла», «Пошук радасці», «Шляхам ветру», «На рэштках Храма», «Чырвоны ліхтар» і інш. Нарадзіўся ў 1960 г. у в. Пугачы на Валожыншчыне. Жыве ў Менску.

Яновіч Сакрат — празаік, драматург, эсэіст, публіцыст. Сябар Саюза польскіх пісьменнікаў з 1970 г. Аўтар кніг «Загонны», «Сярэбраны яздок», «Віащогі», «Віащогі», «Доўгая съмерць Крынак», «Пад знакамі Арла й Пагоні» і інш. Нарадзіўся ў 1936 годзе ў м. Крынкі на Беласточчыне. Жыве ў Крынках.

Summary

In June 2004 the world-famous classic of Belarusian literature Vasil Bykaú would turn 80. He has left a vast heritage, his archives containing a lot of works that were not published during his lifetime. **DZIEJASŁOÚ** possesses exclusive copyright for them and intends to go on publishing various works by Vasil Bykaú up to his jubilee.

So the 9th issue opens with a short story *A Bottle or the President on a Tree*, which Vasil Bykaú wrote at the turn of the 20th century. However, it could not be published at the time, says Siarhiej Zakońkaú, ex-editor-in-chief of **POŁYMIA** in his conclusive remarks. There are some other contributions commemorating Vasil Bykaú in this issue. Thus, Viktar Kažko, the State Prize winner, shares his memories of the renowned writer. You will also find here Vasil Bykaú's letters to Łarysa Hienijuš, prominent poet and Belarusian activist. Written in the 1960s, they help us see Vasil Bykaú in a different light.

Our **Prose** and **Poetry** sections offer you a versatile collection of both well-established authors and beginners in literature. So you can read the first part of Ludmiła Rubleuskaja's parallel novel *The Gold of Forgotten Graves*. Following the best traditions of Uładzimir Karatkievič, the author brings together the events of the present day and the 19th century in a thrilling detective. Meanwhile, the State Prize winner Janka Sipakoú goes *Hunting a Bear with a Spear* and Franc Siúko describes the plight of *The Insurgent* in their short stories. As for the younger generation, Anatol Ivaščanka and Chryścina Kurčankova come up with their experimental writings, *The Rain-flute* and *So Spoke the Dragon to the Princess*. Besides, Usievaład Ścieburaka is making his literary debut with *To Find Your Day*.

The **Poetry** section opens with *The Rye Memory* by the State Prize winner Vasil Zujonak. You can also find here *The Soul Is Flying* by Aleh Minkin, *A Solitary Sun and the Motherland* by Viktar Šnip, *The Tree-Candle Chandelier* by Ryhor Sitnica, *In the Ultraviolet Regime* by Harodnia-based Jury Humianiuk and *Follow Me* by Ludmiła Kiebič, who comes from Harodnia, too. By some coincidence, our debutante in poetry Dzianis Hołubieú, a college student, who declares *I Am Setting Love Free* is from Harodnia just as well.

The **Translations** section this time consists of a short story *The Lovely Lady* by D.H.Lawrence, translated from English by V.K. and *Bead after Bead* by Czech poet Irži Kolarž, rendered into Belarusian by Maryja Martysievic̄.

This time the **Essays and Literary Criticism** section can create a real sensation with *A Conversation between Churchwarden Janka and Jaška, a Farmer from Vilnia District*. In this contribution Aleh Łatyšonak from Bielastok, Poland centres on *Stories in the Belarusian Vernacular*, published in 1863. The first-ever textbook for Belarusian schoolchildren has been hushed up until now. **DZIEJASŁOÚ** publishes its complete text in the original script, which is bound to be of great interest not only for the general public, but also for scholars. Besides, in his essay *There Is No Development without the Awareness of the Fatherland* Sakrat Janovič ponders over national problems in the present-day Belarus. Critic Piatro Vasiučenka in *Piatroglyphs and Philologems* gives an appreciation of the world literary heritage from the Belarusian perspective. Meanwhile German art critic Franz Sales Grill analyses Ryhor Sitnica's works in *The Artist of Magical Realism*, whereas Žmicier Sierabrakoú in *The Autumn of the Performance* discusses the prospects of the given artistic genre in Belarus. In addition, Anatol Mialhuj interviews a well-known collector and head of the *Spadčyna* cultural and educational club Anatol Biely. He has recently opened the first private museum of visual arts in the town of Staryja Darohi (see *We Will Not Have Another Motherland*).

And finally, young critic Alesia Siúčkava in *Step by Step... Towards Self-identification* offers her evaluation of new books in her father's library, thus making yet another debut in **DZIEJASŁOÚ**.

**Лаўрэаты літаратурнай прэміі «Залаты апостраф» —
за лепшыя публікацыі ў часопісе «Дзеяслou» ў 2003 годзе:**

«Проза». Васіль БЫКАЎ — за аповесць «Афганец», №7.

«Паэзія». Алесь БАДАК — за паэму «Ра», №6.

«Дэбют». Глеб ЛАБАДЗЕНКА — за «Запісы ў нататніку Манэ», №7.

Заахвочвальныя прэміі атрымалі дэбютанты —

Міраслава НАВІШ за апавяданье «Ёсьць мера любові», №3

і Наста КУДАСАВА за нізку вершаў «Божа, пашлі мне Верасень!», №5.

Васіль
БЫКАЎ

Алесь
БАДАК

Глеб
ЛАБАДЗЕНКА

Міраслава
НАВІШ

Наста
КУДАСАВА

«Дзеяслou» шчыра віншуе сваіх першых лаўрэатаў.

Да ведама аўтараў:
рукапісы не рэцэнзуяцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя не нясе адказнасці
за выкладзеныя ў аўтарскіх тэкстах факты.

Пры перадруку
спасылка на «Дзеяслou» абавязковая.

У «Дзеяслове» скарыстаныя фотаздымкі:
Сяргея Шапрана, Глеба Лабадзенкі,
Уладзіміра Крука, Віктара Стралкоўскага,
Кастуся Дробава, Віктара Жыліна.

Адрас рэдакцыі:
220089 г. Менск-89, а/c 73
e-mail: dzieja@tut.by, dzieja@list.ru
www.dziejaslou.by

Здадзена ў набор 01.03.2004 г.
Падпісана да друку 25.03.2004 г.
Фармат 70x108 ¼. Папара афсетная.
Друк афсетны.
Аб'ём — 22 ул.-выд. арк.
Наклад 1000 асобнікаў.
Заказ №

Надрукавана ў друкарні УП “Тэхнапрынт” ЛП №203 ад 26.01.2003.
Мінск, пр-т Скарыны, 65, корп. 14, оф. 215.

Кошт нумару — па дамове.